Bu kuponu kesib saklayınız

VAKIT KİTAB KUPONU

Tertib 10

2

1 den 25 e kadar kupon toplayıp idaremize getiren okuyucularımıza Resimli Hafta Mecmuasının 26 nüshalık ikinci altı aylık kolleksiyonu ile bir hikâye kitabı vereceğiz. 25 kuponla birlikte 25 kuruş da ödenmesi lâzımdır. Taşra okuyucularımız ayrıca 15 kuruş ödeyeceklerdir.

İlktedrisat öğretmenlerine ait kadro geldi

(Yazısı 3 üncüde)

HALKEVİNDE 3 KURUŞ

VAKIT

SALI 5 II. TEŞRİN 1940 ☆ YIL: 23 * SAYI: 8197

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413 (Yazı) . 24370 (İdare)

İş Bankası kumbara keşidesinde kazananlar

Ankara, 4 (Husust) — İş Bankası, İkinciteşrin kumbara keşidesinde kazananlar şunlardır:

1000 liralık ikramiyeyi Ankarada 32846 hesap numaralı Âdil, 500 liralık ikramiyeyi İstanbulda Beyazıtta 1573 hesap numaralı Fevzi kazanmıştır.

İki yüz ellişer lira kazananlar: Erdoğan 4615 (Konya), İlhan 15405 (İzmir), Meral Abdurrahman 51170)İstanbul.

Yüz lira kazananlar: Ahmet 1089 (Sivas), Neşet Osman 27496 (İstanbul), Kemal 3138 (Galata), Selim 89073 (İstanbul), Hâmide 8579 (İzmir), Meral 18553 (İzmir), Fikret 17726 (İzmir), Şevket Halil 89795 (İstanbul), Nevin 2725 (İzmir), İbrahim Etem 5965 (İzmir).

Harp tehlikesine karşı hazırlık devrine girdik

Yazan: *ASIM US*

Türkiye dün olduğu gibi bugün de harp haricidir; fakat memleketimizin dünkü harp harici vaziyeti ile bugünkü harp harici vaziyeti arasında büyük bir fark var. Zira Avrupa harbi milli hudutlarımıza değilse de milli "emniyet sahamız" ın hudutlarına gelmiştir. Muhterem Cumhurreisimiz İsmet İnönünün sene başı nutuklarında dedikleri gibi "Sükûn ve selâmeti bizim için çok ehemmiyetli olan emniyet sahamızın içinde dostumuz ve komşumuz Yunanistan maalesef artık harbe sürüklenmiştir. Bundan doğan yeni vaziyeti müttefikimiz İngiltere ile birlikte müştereken tetkik ve mütalea etmekteyiz.,,

Vâkıa harbin bugünkü safhasında Türkiyenin fiili bir müdahalesine ihtiyaç yoktur. Doğrudan doğruya hudutlarımıza bir taraftan taarruz olmadıkça, yahut Trakyada Yunanistanla aramızdaki müşterek hudut yine herhangi bir taarruza uğramak suretile milli emniyetimiz tehlikeye düşmedikçe Türkiyenin harp harici vaziyeti devam edecektir. Ancak dostumuz Yunanistanın uğradığı haksız taarruz memleketimizin de aynı tarzda bir haksız tecavüze maruz kalması ihtimallerini artırmıştır; onun için istiklâlimizi ve emniyetimizi masun bulundurmak için müdafaa tedbirlerimize bir kat daha kuvvet vermek, yani memleketimiz harp harici olmakta devam etmesi ile beraber bütün dahili işlerimizi de âdeta harp içinde imişiz gibi tanzim ve idare etmek bizim için zaruri bir vazife oluyor.

Umumi ihtiyaçlarımız bu bakımdan mütalea edilince harp halinde hava taarruzuna uğraması muhtemel olan büyük şehirlerimizin bir taraftan pasif müdafaaya hazırlanması, diğer taraftan yiyecek ve yakacak ihtiyaçları için mutat zamanlardan daha fazla stoklar yapılması hatıra gelir; bu ise hükûmet ve belediye teşkilâtları ile sivil teşkilâtların elele vererek çalışması sayesinde temin olunabilir.

Bu maksat üzerinde çalışırken hükûmetin ve belediyelerin muhtaç olacakları her türlü kanunî vasıtalar mevcuttur. Bilhassa Büyük Millet Meclisinin daha yaz tatilinden evvel müzakere ve kabul ettiği milli korunma kanunu hükûmete büyük salâhiyetler vermiştir. Bu kanuni salâhiyetler makul şekilde kullanılırsa az bir zaman içinde büyük işler görülebilir.

Biz burada harp haricinde olan Türkiyenin artık harp içinde imiş gibi her ihtimale karşı hazır bulunması lüzumundan bahsederken şuradan, buradan dikkate değer bazı telgraflar geliyor: Meselâ dünkü tarihle bir Londra telgrafı Alman hariciye nazırı Fon Ribbentrop'un İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano ile südet memleketlerinde birleşerek konuşacaklarını ve bu konuşmalar esnasında Fon Papen'in de bulunacağını bildiriyor. Diğer taraftan ara sıra resmî vazifelerinden ayrılarak Hitlerin yapacağı seyahatlerde bir nevi yol klavuzu rolünü ifa eden Alman siyasi zabıtası şefi Himler'in Romanyaya gideceğini de bildiriyor.

İşte bu türlü haberler de bir se nedenberi görüp geçirdiğimiz tecrübelerden istifade ederek harp harici olmakla beraber tıpkı harp içinde imişiz gibi yaşamayı ve çalışmayı telkin ediyor.

Üsküdar adliye binasında

Bodrum katını sular basmış

Geçen sene yeniden yapılan modern Üsküdar adliye binasının bodrum katını su basmış, temeller yıkılmak ve mahzendeki evrak çürümek tehlikesine maruz kalmıştır.

Yapılan tetkikat sonunda bu suyun temeller kazılırken fışkıran şimdiye kadar bilinmiyen bir memba suyu olduğu anlaşılmış ve temizlenmeğe başlanmıştır.

Tancada Beynelmilel komitenin vazifesine nihayet verildi

İspanyol kumandanlığı bir emirname ile kumandayı eline aldı

Tanca, 4 (A.A.) — İspanyol kıtaatı kumandanı albay Yuste aşağıdaki emirnameyi neşretmiştir:

"İşbu emirnamenin neşrinden itibaren, bugünkü ahval ve hadisata binaen, Tanca kontrol komitesinin ve teşrii meclisinin vazifelerine nihayet verilmiştir. İspanyanın Fas komiseri murahhası ve vali sıfatile Tanca mıntakasının tam ve mutlak olarak idaresini ele alıyorum..,

Malûm olduğu üzere Tanca geçen 14 haziranda enternasyonal makamatla anlaştıktan sonra Faslı İspanyol kıtaatı Tancayı işgal etmişlerdi. İspanya hükûmeti Tancanın ancak muhafaza için işgal edildiğini ve Tanca enternasyonal idaresinin muhafaza olunacağını beyan eylemişti.

Londra, 4 (A.A.) — Röyter ajansına göre, Tanca idaresini albay Yvstenin bir emirname ile ele aldığı haberi Londra resmî mahfillerince de teyit edilmektedir.

Keyfiyet inceden inceye tetkik olunmaktadır.

yunanlılar ilerliyor

Arnavutlukta Yeniden bazı tepeler işgal olundu

İtalyanların dokuz tankı tahrip edildi

30 bin kişilik bir İtalyan kuvvetinin münakalesi kesildi

Belgrat, 4 (A.A.) — Röyter: Huduttan gelen haberlere göre, Yunan kuvvetleri, Bıklişta'yı zaptetmişlerdir ve Görce'ye hâkim tepelerden İtalyanların Arnavutluktaki bu işe üslerini bombardıman etmektedirler.

Söylendiğine göre, meşhur kaptan Varda kumandasındaki bir çete grupu, 30 bin kişilik bir kuvvetle Yanyayı tehdit eden İtalyan ordusunun münakalesini kesmiştir.

Atina, 4 (A.A.) — Bu sabah neşredilen resmi tebliğde Arnavutluk arazisinde yeniden bir sıra tepelerin işgal edildiği bildirilmektedir.

Tebliğe göre, Epir cephesine karşı tankların himayesinde yapılan bir İtalyan taarruzu püskürtülmüş, 9 tank tahrip edilmiştir.

Florina bölgesine karşı yapılan şiddetli taarruzlar bomba ve süngü ile tardedilmiştir.

Düşman ekserisi Yunan kıtaları tarafından ahiren işgal edilen mevzilere karşı olmak üzere şiddetli hava hücumları yapmıştır.

Düşman tayyareleri, Selânik'i bombardıman ederek sivil ahali arasında birçok kimselerin ölmesine ve yaralanmasına sebep olmuştur.

(Devamı 2 ncide)

Üniversitede dün derslere başlandı

Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesinin yeni binası Başvekilin nutkile açıldı

Rektör nutkunu söylerken ve üniversitenin açılış merasiminde bulunanlar

(Yazısı 2 incide)

Yaşlı kadını 10 lirasına tamah ederek öldüren adam yakalandı

Katil 25 yaşında sabıkalı hırsızlardan Remzidir

Katil Remzi

Pazartesi günü, öğle üzeri, Sultanahmetteki eski hapisane binasının arsasında, kafası kesilmek suretile öldürülmüş olarak bulunan, ihtiyar kadın cesedi etrafında yapılan tahkikat dün neticelenmiş ve katilin kim olduğu anlaşılarak yakalanmıştır.

Kadın düşkünler evinde barınan ve dilencilik yapan 86 yaşında Havvadır. Havva cumartesi günü düşkünler evinden çıkmış ve ötede beride dilenirken o günlerde hapisaneden yeni tahliye olunan sabıkalı hırsızlardan 25 yaşında Remziye rastlamıştır.

Kadının bir çok parası olduğunu sanan Remzi, Havvayı kandırmış ve karanlık basınca Sultanahmetteki hapisane arsasına götürerek soymak istemiştir. Fakat Havva

(Devamı 2 ncide)

İstanbul umumî meclisi dün toplantılarına yine başladı

Vali yapılmış ve yapılacak şehir işleri etrafında uzun izahat verdi

Dr. Lûtfi Kırdar açılış nutkunu okuyor. (Yazısı 2 incide)

İki italyan tahtelbahiri batırıldı

Napoli yeniden bombardıman edildi

Londra, 4 (A.A.) — İngiliz bahriye nezareti tebliğ ediyor:

Yeniden iki İtalyan denizaltı gemisi daha hafif kuvvetlerimiz tarafından imha edilmiştir. Bu vakalardan birinde gemilerimiz hava kuvvetlerimizle teşriki mesai ederek düşman gemilerini takip eylemiştir.

Londra, 4 (A.A.) — Hava nezaretinin istihbarat dairesi dün gece Nanoliye İngiliz tayyareleri tarafından yapılan taarruz hakkında şu malûmatı vermektedir:

İtalyan hava dafi bataryaları geçen cuma gecesinden daha müessir olarak İngiliz bombardıman tayyarelerine karşı koymuştur.

Dün geceki taarruza bulutlar engel olmuş ise de başta giden tayyare aydınlatıcı fişekler atmış ve sonra aşağı inerek başlıca garlar

(Devamı 2 ncide)

Peten Ruzvelte cevap verdi

Vaşington, 4 (A.A.) — Fransız - Amerikan münasebetlerine dair Ruzveltin mesajına mareşal Petenin cevabı bugün Fransa büyük elçisi Haye tarafından hariciye nazırı Hule tedvi olunmuştur.

Hay, kendisinden isticvapta bulunan gazetecilere bu cevabın muhteviyatını bildirmekten imtina etmiştir.

İran Hariciye Nazırı istifa etti

Tahran, 4 (A.A.) — Tas bildiriyor:

Ettelaat gazetesinin yazdığına göre, İran hariciye nazırı Aalâm sıhhî vaziyetinden dolayı istifa etmiştir.

Hariciye nazır muavini, başvekilin nezareti altında hariciye işlerini idare edecektir.

Sovyetler

İngiliz protestosunu kabul etmiyor

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet hükûmeti, İngiliz hükûmetini Sovyetlerin yeni Tuna komisyonu konferansına iştirakini Sovyet bitaraflığını ihlâl eder mahiyette gören protestosunu kabul edememektedir.

Bu yeni hâdise Tass ajansının bir tebliği ile neşredilmiştir.

Azana öldü

Montauban (Fransa) 4 (A.A.) — Sabık İspanya reisicumhuru Azana, bu gece burada vefat etmiştir.

10 ncu tertib kuponlarımızı toplayınız

Resimli Hafta'nın altı aylığı ile bir hikâye kitabı vereceğiz

Gazetemizin okuyucularına mahsus olmak üzere tertip ettiği tenzilâtlı kitab serileri çok rağbet görmektedir. Bundan evvelki serimizde Resimli Hafta mecmuasının 25 nüshalık ilk altı aylık bir kolleksiyonunu vermiştik. Bu defa Resimli Haftanın ikinci altı aylığını okuyucularımıza takdim edeceğiz. Bu defa yine 25 nüshadan ibaret bu kolleksiyonla birlikte bir de seçme hikâyelerden mürekkep bir kitab daha vereceğiz.

Bunun için okuyucularımız evvelce olduğu gibi 25 kupon biriktirecekler ve ayrıca 25 kuruş göndereceklerdir. Taşra okuyucularımız 25 kuruştan maada posta ücreti olarak 15 kuruş göndermelidirler. Kolleksiyonlarını ciltli olarak istiyenlerden ayrıca 20 kuruş cilt ücreti alınır.

Kuponlarımızı toplayınız.

Günlerin peşinden:

İki hâdise arasında bir mukayese

Samsunun Terme kazasında Hacı Kuzu isminde her tarafta hatırı sayılır bir hanedan adam vardır. Ve bugün hâlâ hayattadır. Umumî harp esnasında Karadenizin bu taraflarında peyda olan Rum eşkiyası Termeli bir genci dağa kaldırmışlardı. Hacı Kuzu hükûmetin müdahalesine hacet bırakmaksızın o vakıt eşkiyaya haber göndermiş. Genci kurtarmıştır. Sonra hususî işleri için İstanbula gitmiştir. Hacı Kuzunun gaybubeti zamanında Termede ikinci bir dağa kaldırma vakası olmuş. Bu defa Hacı Kuzunun damadı Hacı Şükrü kayın babasının hareketini taklit ederek eşkiyaya haber göndermiş. Fakat eşkiya sözünü tutmadıktan başka gelmişler; üstelik kendisini de dağa kaldırmışlar! Nihayet yine Hacı Kuzu Termeye gelmiş, damadını da eşkiyanın elinden kurtarmış ve sonra:

— Behey adam, sen Hacı Kuzu musun ki böyle işlere karışırsın?,,

— Diye kendisini tekdir etmiş.

Bu hâdiseyi bize nakleden bir dostumuz vaktile Norveç hükûmetine gece yarısından üç saat sonra ultimatom vererek kabul edilmeyince ertesi günü bütün memleketi havadan paraşütçüler ile istilâ eden Almanları Hacı Kuzuya, şimdi Almanyayı taklit ederek ayni şekilde Yunanistana bir ultimatom verdikten sonra bir hafta geçtiği halde hâlâ hudutlarda hiçbir iş göremiyen İtalyanları da kayın babasını taklit etmek isteyen, fakat muvaffak olamıyan Hacı Şükrüye benzetti.

Bize kalırsa, hâdiseler arasında benzeyiş tamam olmak için Almanyanın İtalyayı Yunanistanda düştüğü zorluktan kurtarması, sonra "bir daha böyle şeyler yapma!,, diye tekdirde bulunması lâzım geliyor. Bakalım, bu olacak mı?

HASAN KUMÇAYI

Hâdiseler arasında

Sovyetler Yunanistana tayyare verdi mi?

Sovyet Rusya tarafından Yunanistana 150 tayyare verildiğini bayram günleri arasında İngiliz kaynakları iddia etmişti. Bu haberi Tas Ajansı ile beraber Yunan hükûmeti tekzip etti; fakat İngilizler ilk verdikleri haberde ısrar gösterdiler.

Bize kalırsa haberin ehemmiyeti doğru olup olmamasında değildir. Bugün doğru olmasa bile bir gün tahakkuk edebilir. Bunun sebebini anlamak için Finlandiya harbi esnasında İtalyanların Finlandiyalılara tayyare gönderdiklerini, hattâ bu tayyarelerden bir kısmının Almanya tarafından yolda tutulduğunu hatırlamak kâfi gelir.

İtalyanın Finlandiyaya yardım etmesi faşizm ile bolşevizm arasındaki ideoloji mücadelesinin bir tezahürü idi. Moskova hükûmeti henüz pek uzak bir maziye ait olmıyan bu yardım hâdisesini unutmamış olsa gerektir. Bu itibarla İtalyanın Rusya aleyhinde Finlandiyaya yardım etmesine mukabil şimdi İtalya aleyhinde Yunanistana yardım etmesi bir nevi haklı mukabele bilmisil sayılabilir. A.

İki İtalyan tahtelbahiri batırıldı

(Baş tarafı 1 incide)

arasına ve demir yoluna müteaddit bombalar atmıştır.

Diğer tayyareler de Napoli civarındaki Reggio Reale petrol depolarına taarruz ederek müessir bir tarzda bu depoları bombalamışlardır.

Almanyada Kiel tersanesi birbiri ardından gelen tayyarelerimiz tarafından 70 dakika mütemadiyen bombardıman edilmiştir. İlk tayyare tersanede yangınlar çıkarmış ve bir saat sonra gelen tayyareler bu yangınların hâlâ devam etmekte olduğunu görmüşler ve tersane mıntakasına ağır çapta bombalarla müteaddit isabetler kaydederek iki büyük yangın daha çıkarmışlardır.

Katil yakalandı

(Baş tarafı 1 incide)

bağırmak isteyince bıçağını çekmiş ve gırtlağını keserek öldürmüştür. Bundan sonra kadının üzerinde yüzlerce lira yerine ancak 10 lira bulan Remzi ertesi günü üzerine gelebilecek herhangi bir şüpheyi izale maksadile hemen karakola koşmuş ve arsada oyun oynayan çocuklarm bir kadın cesedi bulduklarını söylemiştir.

Halbuki bu hal Remzi üzerine büsbütün şüpheyi celbetmiş ve sıkıştırılınca itiraf etmiştir.

Tahkikatı idare eden müddeiumumî muavini Cevat, dün vaka yerine katil de yanında olduğu halde gitmiş, bir keşif yapmıştır.

Remzi bugün adliyeye verilecektir.

Üniversitede derslere başlandı

Üniversite Rektörü Prf. Cemil Bilsel, Üniversitenin sekizinci ders yılını dün saat 8.30 da, bütün profesör ve talebenin bulunduğu merkez binasında merasimle açmıştır. Evvelâ İstiklâl marşı söylenmiş ve müteakiben Rektör bir saat süren açış nutkunu söylemiştir.

Rektör, evvelâ bir milletin büyüklüğünü, ilim müesseselerinin yaptığını kayıtla bugün Ankarada yeni binası merasimle açılmakta olan ve üzerinde büyük kurtarıcının "En hakiki mürşit ilimdir" vecizesi yazılı bulunan Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesini selâmlamıştır.

İlmin bir milletin üstün kuvveti olduğunu söyliyen Rektör, dünyanın bütün ilerlemelerini ilme, ilmin de verimlerini karaktere borçlu olduğunu tebarüz ettirmiş ve bu yıl buna hasbin getirdiği teyitlerden bahseylemiş, diyarımız kahramanlar diyarıdır, demiş ve kahramanlar diyarının hususiyetlerini ifade eylemiştir.

Rektörün verdiği rakamlara göre bu yıl Üniversiteden 696 kişi mezun olmuştur.

Yine bu yıl imtihanlara 5547 talebe girmiş, 4356 sı terfi etmiştir. Umumi başarı nisbeti yüzde seksen birdir. Yeni yazılan talebe sayısı bugüne kadar 1872 dir.

Talebe miktarı bu yıl yeni yazılanlarla 8.000 e varmıştır.

Üniversite kadrosuna üçü Türk, altısı ecnebi sekiz yeni profesör katılmıştır. İki ecnebi profesörün yerleri münhaldir. Sekiz doçent imtihanla girmiş 12 doçentlik namzetlerinin imtihanları yapılmakta bulunmuştur.

Üniversitenin yüksek bir meslek mektebinden farkına dikkati çeken Rektör, talebeye Üniversite bilgileriyle ve Üniversiteli karakteriyle bezeli olmaları tavsiyesinde bulunmuş, çalışkanlıkta, idealde, ahlâkta ve karakterde örnek olmalarını istemiştir.

Dünyanın en buhranlı günlerinde, dünyanın en büyük devlet adamını başında taşıyan Türk milletinin, onunla, istikbale gururla bakmakta olduğunu söyliyen Rektör, Milli Şefe Üniversitenin sonsuz, sevgi, saygı ve bağlılığını ulaştırmakla sözlerini bitirmiştir.

Açış nutkundan sonra Prof. Neş'et Ömer İrdelp "bugünkü tababette şimiyoterapinin yeri" mevzulu açış dersini vermiş ve saat onda derslere başlanmıştır.

Diğer taraftan Üniversite profesör kadrosuna yeniden beş doçent profesör olarak katılmıştır. Bunlar Hukuk Fakültesi doçentlerinden Kemal Bilsen, edebiyattan Ahmet Caferoğlu, tıbdan Muhiddin Erik, Sadi Irmak, edebiyattan Besim Yarkut'tur.

Açık bulunan hukuk felsefesi tarihi ve matamatik kürsüleri profesörlükleri için Avrupadan yeni profesör celbedilecektir. Bu hususta birçok tanınmış üniversite profesörleriyle mühabere edilmektedir.

ÜNİVERSİTE TALEBESİ İÇİN YURT

İstanbul Üniversitesinde okuyan talebe için yeni bir yurt binası ve gençlik evinin teşkil edilmesi hususunda üniversite rektörlüğü tarafından hazırlıklar yapılmaktadır. Üniversite yurdu ve gençlik evinin Laleli apartmanlarında tesisi mukarrerdir. Ayrıca buranın teşkilâtı, çalışma programı ve vazifeleri "Gençlikevi" talimatnamesiyle tesbit edilecektir.

DİL — TARİH FAKÜLTESİNİN AÇILIŞ MERASİMİ

Ankara, 4 (A.A.) — Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinin yeni binasının açılma töreni bugün parlak bir surette yapılmıştır. Törende Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Dr. Refik Saydam, vekiller, birçok mebuslar, temyiz mahkemesi, devlet şûrası, divanı muhasebat reis ve azaları, muhtelif vekâletler erkânı ve gerek Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi, gerek Ankarada mevcut yüksek okullar, idare ve talim heyetleri ile İstanbul Üniversitesini temsil etmek üzere gelmiş olan Tıb Fakültesi dekanı Atay, Edebiyat Fakültesi dekanı Hamit Onguns u, Hukuk Fakültesi dekanı Fuat Başgil, den mürekkep heyet bulunmuştur.

Fakültenin büyük konferans salonunda yapılan törene İstiklâl marşı ile başlanmış ve bunu müteakip sayın Başvekil Dr. Refik Saydam sık sık alkışlarla karşılanan aşağıdaki nutku irad etmiştir:

Sayın Reisimiz, Sayın Davetliler;

Büyük Atatürk'ün düşünüp, kurulmasın, emrettiği Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesini, yeni binasında açmak, benim için büyük bir bahtiyarlık oluyor. Ankara Üniversitesinin iki rüknünden biri olan bu müessese dört yıllık kısa bir devre içinde takdire değer bir inkişaf göstermiş ve geniş mikyasta mezun vermiye başlamıştır. İlmi mesai ve ilim adamı gençler yetiştirme yolunda emeklerini vermiş olan arkadaşlarımı takdir ve teşekkürle karşılarım.

Milli Şefimizin, üç gün evvel Büyük Millet Meclisinde irad buyurdukları açış nutuklarının maarife dair kısmında, hükûmete verdikleri şu direktifi bir kere daha huzurunuzda tekrar etmek isterim:

"Ankaranın yüksek tahsil müesseseleriyle takviyesini, külliyen davalarımızın önünde tutmaktayız."

Reisicumhurumuzun bu emirlerini yerine getirmek ve fakültelerı tam olarak kurulmuş yeni bir Türk üniversitesini çalışmıya başlatmak, vazifemiz ve emelimizdir. Ankarayı Anadolunun ortasında, müzeleri, kütüphaneleri, üniversitesi, ilmi enstitüleri, operası, tiyatrosu, diğer kültür ve içtimai müesseseleriyle bütün memleket münevverlerine manevi mihrak olacak bir merkez haline getirmek yolundayız. Bu dileğimiz tahakkuk ettikten sonra, yurdun şark bölgesinde de yeni bir ilim merkezi kurmayı Ebedi Şefimizin bizlere intikal eden yüksek bir ideali olarak, gözümüzden uzak tutmıyacağız.

Sayın davetliler;

Dil, Edebiyat, Tarih, Coğrafya gibi, hümanist ruha inkişaf veren mevzuları çalışma plânına almış bulunan bu müessesenin, İstanbuldaki eşiyle beraber, Türk kültürüne ve bu yönden dünya ilmine büyük hizmetler yapacağından şüphe etmiyorum. Bu yoldaki ihtiyaçları karşılamıya, cumhuriyet hükûmeti, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da çalışacaktır.

Ankara, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesinin feyizli istikbali için en halis temennilerimi söyliyerek sözü arkadaşım Maarif Vekiline bırakıyorum.

Bunu müteakip kürsüye gelen Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, sık sık şiddetle alkışlanan bir nutuk irad ederek cumhuriyet hükûmetinin fakülteden beklediği hizmetleri etraflı ve güzel bir surette tebarüz ettirmiştir. Bu nutkun bazı parçalarını aşağıya derc ediyoruz:

Bundan sonra Fakültenin tarih profesörlerinden Manisa Mebusu Hikmet Bayur, kürsüye gelerek fakültenin açılma dersini vermiştir.

Bu derste Hikmet Bayur, Trablus Garp harbine takaddüm eden devre ile Balkan harbi arasında, Türkiyenin nasıl dahili bir teşevvüş, imparatorluk idaresini deruhte edenlerin de nasıl gaflet ve dalâlet içinde bulunduklarını ve bu teşevvüşün imparatorluğun parçalanmasında nasıl mühim bir rol oynadığını, müsbet deliller ve vesikalarla izah etmiş ve bugün Türkiyenin, Milli Şefin etrafında toplanmış kudretli bir kitle halinde memleketin istiklâlini korumak hususundaki azmiyle cihan siyasetinde nasıl parlak bir mevkie sahip olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra davetliler, fakülte dekan vekili Emin Erişirgil, fakülte idare talim heyetleri ve fakülte müdavimlerinin delâletiyle fakültenin muhtelif dershane, mesai odaları ve kütüphanelerini birer birer gezmişlerdir. Bu sırada davetliler fakültenin, maarif vekilliği tarafından Türk Tarih Kurumuna tahsis olunan salonlarını ve Kurumun 40 bin cildi tecavüz eden kütüphanesini ziyaret etmişlerdir.

Davetliler fakültenin her tarafında gördükleri intizam ve mükemmeliyetten dolayı büyük bir takdir duygusu ile mütehassis olarak müessese den ayrılmışlardır. Beynelmilel büyük bir şöhreti haiz olan müteveffa Mimar Tavt'ın cidden güzel bir eseri olan fakültenin yeni binası, garp memleketlerindeki emsali arasında mühim bir mevki alacak müstesna bir mükemmeliyettedir.

Yunanlılar ilerliyor

(Baş tarafı 1 incide)

Tayyare dafi bataryalarımız 3 İtalyan tayyaresi düşürmüştür. Diğer bir İtalyan tayyaresi pek ziyade hasara uğramıştır. Bu tayyarenin düşmüş olması çok muhtemeldir.

Atina, 4 (A.A.) — Emniyeti umumiye nezaretinin tebliği:

Düşman tayyareleri dün Selânik'e hücum etmişlerdir. Hücum münhasıran sivil halka tevcih edilmiştir. Zayiat azdır. Hasar ehemmiyetsizdir.

Düşman, hiç bir askeri hedefi ihtiva etmiyen üç köye karşı da hava hücumları yapmıştır.

CEPHEDEN GELEN HABERLER

Atina, 4 (A.A.) — Cepheden gelen haberler mükemmel telâkki edilmektedir. Huduttan gelen son haberler Pindus merkez mıntakasında, büyük Yunan kuvvetleri iki gündenberi kendileriyle temastan çekinen İtalyan kıtaatı ile dün temas tesis etmişlerdir. Bu mıntakada şimdiden bir İtalyan taburu muhasara edilmiştir.

İtalyanların Kalamas deresinin şimaline kadar püskürtüldükleri zannedilmektedir.

Cenup mıntakasında, her sınıf kıtaatını kullanan İtalyan kuvvetlerinin şiddetli bir hücumuna uğradıktan sonra bir Yunan fırkası ilerlemeye muvaffak olmuştur. Düşman topçusunun açtığı şiddetli himaye ateşine rağmen Yunanlılar tepelere hakimdir. Bu mıntakaya her saat büyük takviye kıtaatı gelmektedir.

Teyit edilmiyen haebrlere göre elli Trablus askeri esir alınmış ve bir İtalyan motörlü nakliye kolu Arnavut çeteleri tarafından dağıtılarak imha edilmiştir.

Huduttan gelen haberlerin hepsi Yunan kıtalarının büyük gayretine ve hücum kabiliyetine işaret etmektedir.

Bir Avustralya torpidosu Pirede

Atina, 4 (A.A.) — Avustralya torpito muhriplerinden Vhyneck'in Pireye geldiği resmen bildirilmektedir.

Londra, 4 (A.A.) — Giride İngiliz kıtaatı ihraç edildiği bugün resmen bildirilmiştir.

İhraç edilen kuvvetlerin ehemmiyeti ve ihraç tarihi hakkında malûmat verilmemektedir.

Bir deniz muharebesi oldu

Atina, 4 (A.A.) — Atina radyosunun bildirdiğine göre, Korfunun şimalinde bir deniz muharebesi vukua gelmiş ve bir büyük İtalyan gemisi, pek muhtemel olarak yana yana, şimale doğru kaçmıştır.

Atina, 4 (A.A.) — Atinaya gelen haberlere göre, dün Korfu üzerine yapılan hava hücumu esnasında bir kaç sivil İngiliz ölmüştür. İngiliz konsolosluğu bir çok defa bilhassa hedef ittihaz edilmiştir.

Atina, 4 (A.A.) — İtalya elçisi B. Grazzi bugün bir çok İtalyanlarla birlikte Atinadan ayrılacaktır.

Bundan başka birçok Almanın da Atinadan harekete hazırlandıkları birlidirmektedir.

Sefirler ayrılıyor

Roma, 4 (A.A.) — Stefani ajansından:

Salâhiyettar mahafilden alınmış olan haberlere göre Romadaki Yunan sefiri ile sefaret erkân ve memurinini Yunanistana götürecek olan hususî tren bu akşam saat 18,30 da hareket edecektir.

Atina, 4 (A.A.) — İki İtalyan tayyaresi dün Arnavutluk hududuna 25 kilometre mesafede bulunan Kastorya'da yere inmiştir. Esir edilen pilotlar arzularile yere indiklerini bildirmişlerdir. Filhakika bu pilotlar kendilerini inmeye mecbur edecek hiç bir Yunan tayyaresine tesadüf etmedikleri gibi tayyare dafi bataryarmm ateşine de maruz kalmamışlardır.

Londra, 4 (A.A.) — Dün Romadan bildirildiğine göre, B Mussolininin iki oğlu 200 sivilin ölümüne sebep olan Selânik baskınma iştirak etmişlerdir.

Kont Cianonun da Selânik üzerine yapılan baskınlardan birine iştirak ettiği zannedilmektedir.

İstanbul Umumî Meclisi

İstanbul umumî meclisi, üçüncü intihap devresinin üçüncü yıl içtimaları dün başladı. Celse açıldıktan sonra vali ve belediye reisimiz doktor Lûtfi Kırdar 939 senesinden bugüne kadar devam eden icraatı hakkında rakamlara dayanan etraflı izahat vermiştir. Lûtfi Kırdar hesap, maarif, iktisat, sıhhat, ziraat, veteriner, hukuk, neşriyat, temizlik, su işleri etrafında ve yer yer imar faaliyeti etrafındaki çalışmaları anlatmış, 940 mali yılında yol işlerine 1,507,000 lira harcandığını söylemiştir.

Vali ve belediye reisi bundan sonra yapılacak işleri de şöyle hulâsa etmiştir:

"— Tafsilât plânları yapılmış ve tatbikata geçilecek olan semtler ve mıntakalar şunlardır:

1 — Eminönü — Balıkpazarı ve Unkapanı arasının imarı,

2 — Unkapanından Aksaraya giden yol,

3 — Beyazıt meydanı ve gazinosu,

4 — Koska caddesi,

5 — Taksim — İnönü gezgisi ve Dolmabahçeye kadar inen Lünapark sahası,

6 — Sürpagop mezarlığı,

7 — Mühendis mektebi önündeki yeşil saha,

8 — Kabataş vapur iskelesi meydanı,

9 — Üsküdar meydanı ve Boğazın Anadolu sahili,

10 — Kadıköy meydanı,

11 — Mısır çarşısı,

12 — Fenerbahçe mesiresi,

Nâzım plânları yapılıp tafsilât plânları yapılamamış yerler de şunlardır:

Suadiye — Erenköy,

Bakırköy — Büyükada.

İMAR VE SEYRÜSEFER

Yine imarın esaslı meselelerinden olan seyrüsefer işini düzeltmek ve halkın bu yüzden çektiği sıkıntıyı gidermek üzere yeni güzergâh projelerimiz hazırlanmıştır. Topoğrafî vaziyeti dolayısile bütün mühim şehirlerin aksine olarak İstanbul bir merkez etrafında teşekkül edememiş, gerek ticaret, gerekse iskân mıntakaları esaslı mühim caddelerin boyunca tulânî olarak yer almıştır. Bu vaziyetin ihdas ettiği seyrüsefer müşkülâtını hakiki olarak önliyebilmek için muhtelif sureti haller düşünülmüş ise de icap ettireceği mühim masraflar dolayısile bunlar bir tarafa bırakılarak yeniden intihap edilen dört güzergâh ile mesele iyi bir surette halledilmiştir. Bunlardan iki tanesi İstanbul, iki tanesi Beyoğlu cihetindedir.

Bir taraftan İstanbul cihetinde Gazi Bulvarı ve Eminönü — Beyazıt yolu eski şehri merkezinden katedecekler, diğer taraftan da Beyoğlu cihetinde seri seyrüseferli yeni formüllü ve ekserî kısımlarında tünel ve viyaduklerden müteşekkil iki yol da Taksim meydanını Galata ve Gazi köprülerine bağlıyacaktır.

Bu dört yolun heyeti mecmuası şehrin mühim noktaları arasındaki mesafelerde aşağıda gösterilen derecelerde kısaltılmış olacaktır.

Taksim meydanından Karaköye 2500 yerine 800 — 1700

Taksim meydanından Beyazıda 5800 yerine 2300 — 3500

Taksim meydanından Edirnekapı 8800 yerine 3000 — 58000

Taksim meydanından Topkapı 9200 yerine 2200 — 7000

Taksim meydanından Yedikule 10000 yerine 2100 — 7900

Eminönü meydanından Beyazıda 2500 yerine 800 — 1300

Ve bilâhare de Taksim meydanı ile Kurtuluş arasındaki mesafe 3 kilometreden 1 kilometreye indirilmiş olacaktır.

Diğer taraftan halen takip olunan güzelgâh ile (Şişli yolu ile) Şişhaneden mezbahanın mesafesi 12 kilometredir. Kasımpaşadan geçecek olan yeni yol ise bu mesafeyi (5) kilometre 200 e indirecektir.

Bu ameliyeler hiç bir döviz çıkışı intaç etmiyecektir. İstimlâkler müsait bir şekilde olacaklar ve tatbik edilen kısımlarda ticarî faaliyet hiç bir surette haleldar olmıyacaktır.,,

Valinin alkışlanan bu nutkundan sonra azadan Halit Yaşar oğlu, Sırrı Enver, Atıf Ödül söz alarak vali ve belediye reisini hararetle tebrik etmişlerdir. Lûtfi Kırdar Milli Şef Reisicumhur İnönü ile diğer yüksek makamlara tazim telgrafları çekilmesini teklif etmiş, bu teklif alkışlarla kabul edilmiştir. Bundan sonra divanı riyaset intihabına geçilmiş, gizli reyle birinci reis vekilliğine Necip Serdengeçti, ikinci reis vekilliğine Farukî Dereli, kâtiplüklere Sadi Özdem, Meliha Avni, Refika Hulûsi Behçet, Atıf Ödül seçilmiştir.

Yine gizli reyle yapılan intihapta daimî encümen azalığına Avni Yağız, Suphi Artel, Refik Ahmet Sevengil, Tevfik Amca, Bican Bağcıoğlu, Ekrem Tur, Asım Engin, Fuat Fazlı seçilmiştir. Açık reyle ihtisas encümenleri de seçildikten sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

Bir İngiliz ticaret vapuru battı

Ottava, 4 (A.A.) — İngiliz bandıralı Eurgmeden ticaret vapurunun battığı anlaşılmıştır. Müretebattan sağ kalanlar bir Kanada destroyeri tarafından toplanmıştır.

Bu beyanatı yapan Kanada bahriye nazırı Makdonald. vapurun nerede ve ne zaman battığı hakkında bir şey söylememiş, sadece iki torpil isabet eden vapurun üç gün su yüzünde kaldığını bildirmiştir.

34 kişi kayıptır.

Almanyanın sulh isteği tekzib edildi

Berlin, 4 (A.A.) — Yarı resmî bir menbadan bildiriliyor:

Yabancı gazeteler, mihver devletlerinin sulh teklifleri yaptığına dair yabancı matbuatta yeniden çıkan şayialar hakkında Alman hariciyesinden sarih malûmat istemişlerdir.

Alman hariciyesi, mihver devletlerinin siyasî ve askerî sahalardaki bugünkü vaziyeti nazarı dikkate alınırsa, bu devletlerin muhasım tarafa bir sulh teklifi yapmak için sebep görmediklerinin tebarüz ettirilmesinin bile zait olduğu cevabını vermiştir.

Bir kadın kamyon altında öldü

Şoför Hasan oğlu Mehmedin idaresindeki kamyon dün Zeytinburnu, çimento fabrikasına giderken, birdenbire önüne çıkan Firdevs adında bir kadına çarpmış ve kadını bir kaç metre ilerideki hendeğe fırlatmıştır.

Firdevs başından aldığı derin yaranın tesirile hemen ölmüş, şoför Mehmet yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Necati Menemencioğlu vefat etti

Teessürle haber aldığımıza göre, Şam Başkonsolosu Necati Menemencioğlu kalb sektesinden vefat etmiş ve cenazesi orada büyük bir ihtiramla kaldırılarak bu sabahki (salı) trenle İstanbula muvasalat etmiştir. Bugün (Salı) öğle namazını müteakip Karacaahmette Menemencioğullarının makberesine defnedilecektir.

Necati merhum, edebiyat âlemimizin maruf simalarından Menemenli zade Tahir merhumun oğlu, Şam valisi Rauf Paşa merhumun hafidi ve Anadolu Ajansı umum müdürü Muvaffak Menemencioğlu, hariciye umumî kâtibi Numan Menemencioğlu ve divanı muhasebat azasından Müeyyet Menemencioğlunun amcazadesidir.

Ailesine taziyetlerimizi bildirir, baş sağlığı dileriz.

Perdenin Arkası

Edebî ve içtimaî roman

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

Tefrika Numarası 27

Babadan kalma servetinin hamur tahtası üstünde yuvarlana yuvarlan büyüyüp azametli bir şekil alan yufka gibi şişip kabarması da Suriyenin bu karışıklık senelerine rastgeliyor. Nihayet ilk fırsatta yaz mevsimini Boğaziçi kıyılarında serin, rahat ve mesut bir eğlence hayatı içinde geçirmek için İstanbula geldi. O sırada yeni Arap zenginlerinin eski Osmanlı paşalarının bembeyaz kızlarını nikâhlayıp Suriye haremlerine götürmeleri moda idi. Yeni yeni teşekkül eden Cemiyeti Akvamın bin bir olmaz iş arasında beyaz kadın ticaretine karşı tedbir almağı da günlerce konuşup raporlar, müzakereler, münakaşalarla vakit geçirdiği o günlerde İstanbulda bu işi kolaylaştırmak için teşkilât bile vücude getirilmişti. Ahmet Bey İzâme akıllı bir adamdır, komisyoncu kadınlara para kaptırmak istemedi, babasının eski efendisi Abdülfettah Paşanın sağ kalan çoluğunu çocuğunu aradı ve merhum paşanın torunu Nesrin ile karşılaşmak ona bir hazine keşfetmek kadar zevk ve heyecan verdi. Aralarındaki yaş farkı bir hayli idi, fakat Ahmet Bey İzâme bâhiyyeti kuvvetli bir adamdı, kızın teni kar gibi beyaz, gözleri üzüm gibi siyah, kirpikleri kıvır kıvır, uzun ve gölgeli idi. İlk gençliğinin en heyecanlı zamanını yaşıyordu, yerinde duramaz halde idi, parmak ucu ile dokunulsa gıdıklanıyor, kahkahadan kırılacak hale geliyordu.

Ahmet Bey İzâme zengindi, bu küçük beyaz kadını ipekle, atlaslar, Şam kumaşları, Halep dibâlarile giydirip kollarını halhallerle süslemek, altına, elmasa, pırlantaya garketmek elinde idi; Nesrin ailenin elinde avucunda kalan son kırmızı da pazara çıkarılıp satılmış ve meçhul ve üzüntülü bir istikbale doğru adım atılmağa başlanılmış olduğu halde zengin ve yüksek bir hayat yaşamak isteklerile çıldırıyordu. Bunun içindir ki Suriyeli yeni zengin için eski Osmanlı paşasının güzel torununu satın almak o kadar güç olmadı.

Nesrin, Fransız kız lisesinde başlanılıp yarı kalmış tahsiline rağmen zeki, kadınlık insiyakları korkunç bir şekilde kuvvetli, yaman bir mahlûktu; ilk zamanlarda kocasının azgın iştehasına azamî derecede zevk ve lezzetle cevap vererek onu tüketmeğe çalıştı. Yaşı elliye yaklaşmış ve esasen vücudu ecnebi memleketlerinde geçen içki ve sefahat senelerile yıpranmış olan Ahmet Bey İzâme, delicesine zevk duymakla beraber bu faaliyete uzun müddet imkân bulabilecek halde değildi. Nesrin, işin bu safhasında kocasının sinirlerini ucu kızıl manikürlü ince beyaz parmaklarile bir kuklanın iplerini idare eder gibi ustalıkla idare etmeğe başladı; Ahmet Bey İzâmenin servetini saklıyan kasanın anahtarları da bu parmakların eline geçmiş olan iplere takılı idi.

Nesrin muradına ermişti. Avrupa seyahatleri, lüks oteller, tiyatro, balo, çalgılı kahve ve bar âlemleri ve nihayet yazın İstanbul, hasretini çektiği, yana yana özlediği çocukluk memleketi, Boğaziçi ve Marmara sahilleri...

Erdoğan genç kadının hikâyesini onları ve hattâ bütün müşterilerini yakından tanıyan otel sahibinden dinledikten sonra kendi kendisine:

— Bu küçük afacanda mutlaka ekmek vardır!

Diye mırıldandı. Otel sahibi yaşlı Rum, yirmi yıldan fazla bir zamandır burada idi; bitişik köşk komşusunun oğlu Erdoğanı çocukluk senelerinden tanır, severdi. Erdoğan da bu geçkin, hovarda ve pişkin ihtiyarla konuşmaktan zevk duyardı. Barba Aleko kalın kaşları, beyazı fazla pala bıyıkları, şarap içmekten kızarmış burnu ile klâsik bir meyhaneci tipidir; hakikaten vaktile meyhaneci çıraklığile işe başlamış, sonra büyümüş, dükkân sahibi olmuş, kazanmış, zengin olmuş, otel işletmeğe başlamış. Sözü sohbeti yerinde; işinin ehli, misafirlerini memnun etmenin yolunu bulur, tatlı ve şakacı bir adam. Herkesin sırrını bilir, hele aşk ve alâka meşgalelerinde, hassas bir sismoğraf âleti gibi olup bitecek hâdiseleri dakikası dakikasına sezinler; tecrübe ona bu hususta kuvvetli bir meleke ve mümarese de temin etmiştir: Müşterilerden kim kimle anlaşacak, kimin bakışında ne mana var, hangi kadın ne cins erkekten hoşlanır, Barba Aleko bunları hemen hemen şaşmaz bir isabetle tayin edebilir.

Erdoğana İzâme ailesinin macerasını anlattıktan sonra:

(Devamı var)

Tarihten:

Propaganda

Hudutlarda, medenî şehir sokaklarında harp bütün dehşeti ile devam ederken, yirminci asrın bir içadı olan propaganda harbi de radyo antenlerinde durup dinlenmeden gök boşluğunda dalgalanıyor. İmanları kuvvetli, azimli istiklâl ve şerefini bilen milletler ne birinciden, ne de ikinciden yılıyorlar.

İsveç kralı üçüncü Güstav, bir gün kendisine daima sadık görünmek isteyen münafık birinden korkunç bir haber almış, bu dostu, krala aleyhinde bir suikast hazırlanmakta olduğunu bildiriyor, müteşebbisinin de ismini veriyormuş. Kral derhal şu mukabelede bulunmuş:

— Bana da, ihbar ettiğiniz zatla bozuşmuş olduğunuzu haber verdiler. Evvelâ gidip kendisile barışınız. Sonra gelip söylediklerinizi tekrar edersiniz.

Propaganda yapan devletlerin dost ve düşmanlarını sağır sultan bile duymuşken, hâlâ propagandadan geri durmuyorlar. Bunlar, üçüncü Güstavın fıkrasını da duymamışlar mı?

Niyazi Ahmet

Tiyatro:

Şehir tiyatrosunda "bir Ana,, temsili

Tepebaşı dram tiyatrosu, mevsimin ikinci eseri olarak, "Bir Ana,, yı oynuyor. Aslı Tristan Bernard tarafından yazılmış ısmarlama bir eser olan "Bir Ana,, kolay teessürlere yürekleri küşade olanları heyecana getirecek bir mevzua sahiptir. Ve hiç şüphesiz ki, dramı lisanımıza nakleden Bayan Mübeccel Necmettin Yarar, onu, bu sebepten intihap etmiştir.

"Bir Ana,, nın mevzuu üzerinde duracak değilim, — esasen piyes olsun, film veya roman olsun, mevzuun ele alınarak anlatılması taraftarı değilim. Bunu merak edenler gider piyesi, filmi görürler, romanı alır okurlar — yalnız havasından ve seyredenler üzerinde yaptığı tesirden bahsedeceğim.

"Bir Ana,, nın oynandığı ilk akşam, dram seyirciler üzerinde garip bir tesir yaptı. Bu tesire sebep nedir?

Halkta mı, eserde mi, aktörlerde mi, rejisörde mi?

Bunları sırasile arayalım:

Kendisine en bariz, en kaba çizgilerle gösterilen bir sahnenin halk bittiğini anlamadı. Adamcağız idama mahkûm edilmiş. Beyaz gömleği sırtına geçirmek üzere getiriyorlar ve perde kapanıyor. Daha ne bekliyorlar? Perdenin açılıp, mahkûmun "sahiden,, ipe çekilmesini mi?

ESER yedi tabloluk idi, ve bazı tabloları, iki üç mükâleme ile hülâsa edilebilecek kadar lüzumsuzdu. Halk mütemadiyen kapanıp açılan perdeleri sayamadı, bir tablo daha var zannetti, ve eser, acıklı olmasına rağmen, hevesli bir muharrir tarafından şişirilmiş gündelik zabıta vakalarına benziyordu.

AKTÖRLER esasen mevzuu kâfi derecede acındıracak unsurlarla dolu eseri, hareketleriyle o derece fazla mübalâğaya götürdüler, facia haline soktular ki, bir idam sahnesini görmek, âdeta insana ferahlık verecek hale geldi. Katil evlât rolünde — piyesin ismi "Bir Ana,, veya "Katil Evlât,, da konulabilirdi — Suavi yine Romeo vaziyetinde idi. Sevgilisi Falihaya sokulurken tabiî bulduğumuz hallerini, anasına sarıldığı vakit gayri tabiî bulduk ve âdeta sahnede münasebetsiz bir manzara göreceğiz zannettik. Evet, Suavi hemen herhangi bir rolünde, sevgili, hemşire, anne veya büyük anne, bir kadın ile karşılaştı mı, ona, hep aynı şekilde sokuluyor. Bu huydan vazgeçmesi iyi olacak.

Bundan başka, cinayetini işleyip de gelince, yaptığı roller, insana harpten evvelki filmlerin aktörlerini hatırlatıyor — hem kendisinden soracaktım, elbiselerini hangi terzide diktiriyor? Üzerinde etiketi eksik —

Neyyire, "O Kadın,, denilen geçen senenin faciasındaki rolünü "Bir Ana,, da yeniden canlandırmak mecburiyetinde kalmış. Bütün samimiyetimle ona acıyorum. Neyyire sahnemizin en kudretli, en muvaffak aktrisidir. Onu böyle rollerde harcamamalıyız. Neyyireyi "Asmodeé,, gibi müşkül ve cidden güzel piyesteki rolüne benzer rollerde görmek istiyorum.

Biliyor musunuz "Bir Ana,, da bence en muvaffak olan hangi artisttir? Söyliyeyim: Nevin Seval. Rolü, hemen hemen "dilsiz,, ve ancak üç tabloda pek kısa birer görünmeden ibaret olan Nevin Seval, dilsizliği ile bile konuşuyor, nazarı dikkati celbediyordu. Kendisine, "temperament,, te uyar roller verilirse çok muvaffak olacak sanıyorum.

Fikret Adil

Şehir Haberleri

İlktedrisat öğretmenlerine ait kadro geldi

Şehrimiz ilk tedrisat öğretmenlerine ait ikinci kadro Maarif Vekilliği tarafından tasdik edilerek gönderilmiştir. Bu kadroda İstanbul emrinde olup da sıra bekliyen ve tayin edilen öğretmenlerin adlarını yazıyoruz:

Manisa Turgutlu öğretmenlerinden Belkis Eren Yalova Elmalık başöğretmenliğine, Polat öğretmenlerinden Meliha Kural Şile Karabeyli öğretmenliğine, Ankara Keskin ikinci okul öğretmenlerinden Sabri Çatalca Türk Oba başöğretmenliğine, Çankırı öğretmenlerinden Saadet Utanır Beykoz Koçullu başöğretmenliğine, Zonguldak öğretmenlerinden Mümine Yalova Kabaklı başöğretmenliğine, Çanakkale merkez öğretmenlerinden Hasibe Özaydın Silivri Çelenk öğretmenliğine,

İstanbul öğretmen okulu 1940 mezunlarından Fehime Akın Şilede Teke yatı okuluna, Perihan Çatalca Büyükçekmece yatı okuluna, İzmir öğretmenlerinden Tuğ Soy Çatalca Sazlı Posta öğretmenliğine, İzmir Türk birliği öğretmenlerinden Sadık Çmar Silivri Çanta köyü öğretmenliğine,

Yozgat öğretmenlerinden Selma Öz Şile Kabakoz öğretmenliğine, Kocaeli Akçakoca öğretmenlerinden Dürdane Çatalca Kestanelik köy okulu öğretmenliğine, Burdur merkez Cumhuriyet okulu öğretmenlerinden Necmiye Silivri Celâliye okulu öğretmenliğine, Balıkesir öğretmenlerinden Sadiye Olcay Çatalca Şeref okulu öğretmenliğine.

İpek rekoltemiz bu sene noksan

Bu seneki ipek rekoltemizin geçen senelere nazaran noksan olduğu anlaşılmıştır.

Harbi umumîden evvel, memleketin senelik yaş ipek istihsalâtı, 7 milyon kilo idi. Bununla beraber, dut ağacı kat'iyatının gittikçe artması yüzünden ipek istihsalâtımızın azaldığı müşahede edilmektedir.

Diğer taraftan bu sene, rekolte noksanından dolayı ipek fiyatlarında müstahsil lehine bir artış vardır. Fiyatlar kilo başına 15, 16 liradır.

Bu fiyat, geçene seneki fiyatlara nazaran 2,5 lira fazladır.

Altın fiyatı

Bayram arifesinde 25 liraya kadar çıkan altın fiyatlarında hafif bir düşüklük başlamıştır.

Dün, bir altının fiyatı 24,40 lira idi.

İplik beyanname verme müddeti

İktısat Vekâleti, alâkadar müesseselerden senevî ne kadar iplik işlediklerini, ve halen ellerinde ne mikdar stok bulunduğunu bildirir beyanname istemişti.

Beyanname tevdii için verilen mühlet, dün akşam üzeri bitmiştir.

Tramvayda para çalan yakalandı

Mustafa adında birisi, geçen gün bir tramvayda, Lâlelide oturan Müeyyet adında bir kadının çantasından 350 lira çalmış, Fahir, Naci ve Mehmet adındaki arkadaşları ile yaplaşmıştır.

Mustafa dün yakalanmış, diğer arkadaşlarının aranmasına girişilmiştir. Mustafa birinci sulh ceza mahkemesince tevkif olunmuştur.

Bir otel kapatıldı

Tepebaşındaki "Sümer" otelinin aynı zamanda randevu mahalli olarak kullanıldığını haber alan ahlâk zabıtası, evvelki gece otelde anî bir arama yapmış ve içeride 2 kadın ve 2 erkeği münasebetsiz vaziyetlerde yakalamıştır.

Bundan başka Frosor ve Katina adında iki kadının da pansiyon olarak işlettikleri evlerinde randevuculuk yaptıkları öğrenilmiş, bunları da aranarak her iki evde de dörder erkekle dörder kadın çıplak olarak bulunmuştur.

Kadınlar muayeneye sevkedilmiş, otel ve evler mühürlenmiştir. Randevucular bugün adliyeye verilecektir.

Kısa haberler:

* Fiyat murakabe komisyonu dün vali muavini Bay Ahmet Kınık'ın reisliği altında tekrar toplanmıştır. Komisyon, ruznamesindeki muhtelif meseleleri görüşmüştür.

* Devlet kombineleri hesabından Sovyet Rusyaya verecekli bulunduğumuz meblâğın karşılığı, yapak ihracatı suretiyle tesviye edilmektedir. Bu meblâğın mal olarak tutarı 800 bin ton yapağıdır. Şimdiye kadar 190 bin ton yapağı satılmıştır.

Meseleler:

Kahraman orduya yardım

İstanbul mebusu Abidin Daver, kış münasebetile orduya yapılacak yardım hakkındaki mütalealarını şöyle hülâsa ediyor: Yardım etmek istiyenler eşya verecek yer bulamıyorlar. Onların gelmesini beklemiyelim, biz ayaklarına gidip toplayalım. Birleşerek, elbirliği ve vazife taksimi ile işe girişelim...

Doğru, yerinde ve pratik bir tedbir! Biz, bu yardım hakkında şöyle bir fikir daha ileri sürüyoruz: Millî piyango, 30 Ağustos ve Cumhuriyet bayramının yıldönümlerinde yapıldığı gibi bir keşide tertip etse ve hasılat tamamile bu yardıma hasredilse... İlk elde yapılacak yardım, her halde hepimizi sevindirecek bir derecede olacaktır.

Atatürk ihtifali

Önümüzdeki pazar günü Atatürkün ölümünün ikinci yıldönümüne rastlamaktadır. Bu münasebetle Ebedî Şefin hatırasına hürmeten okullarda, halkevlerinde, halk odalarında merasim yapılacak radyoda da Ebedî Şefin hatırası anılacaktır.

O gün pazara tesadüf etmesi merasim programında dolayısile hiçbir değişiklik olmıyacaktır. O kullarda gene aynı saatte ihtifal yapılması alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Evvelâ Atatürkün ölüm saati olan 9,5 ten itibaren beş dakika sükût edilecek bilâhare bir öğretmen Atatürkün hayatını, memlekete yaptığı eşsiz hizmetlerini anlatacaktır.

Tramvaylara kutular konuyor

Belediye, Tramvaylara halkın biletlerini atması için kutular koydurmağa başlamıştır. Tramvay yolcuları tramvaydan inerken bu kutulara biletlerini atacaktır. Bu suretle büyük bir kâğıt tasarrufu temin edileceği gibi şehri en ziyade kirleten tramvay biletlerinin yollara dökülmesi - kısmen de olsa - önlenecektir. Tramvay vatman, biletçi ve kontrolleri bu hususu halka sık sık hatırlatacaklardır.

Halkevinde Türkçe kursları

Eminönü Halkevinden:

Evimizde geçen yıllarda oduğu gibi hiç okuyup yazma bilmiyenlerle az bilenlere mahsus olmak üzere türkçe (A) ve (B) kursları açılacaktır. Devam etmek isteyenlerin ikişer fotoğrafla büromuza müracaatları rica olunur.

İnönünü dinlerken

Müstakil millet

Milli Şef Cumhurreisi İsmet İnönü Büyük Millet Meclisinin altıncı devresinin ikinci içtima yılını bir nutku ile açtı. Milli Şefin nutku sulh davasına sadık, inşa ve imar faaliyetini birinci plâna alan bir memleketin bir senelik işleri hakkında bir muhasebeyi ihtiva ettiği gibi önümüzdeki seneler içinde yapılması iktıza eden bazı noktalara da temas etmektedir.

İnönü bir Şefin bütün üstün vasıflarını haizdir. Her şeyden önce o, kütle tarafından istisnasız bir surette sevilen bir insandır. Çünkü bütün felâket günlerinde onu bu milletin kurtarıcı ve fedakâr insanı olarak gördük. Bu sevgi sebepsiz değildir. Çünkü onun her sözünde millet kendine ait bir davanın cümle halinde formüle edildiğini gördüğü gibi emellerinin de onun elinde tahakkuk ettiğine şahit oldu.

Senelerdenberi millet bilir ki o, daima halkın emellerini ve elemlerini anlatmıştır. O Türk milletinin fantezilerini değil, reel hissini temsil etmektedir. Cepheden, kandan ve ateşten gelen büyük adam cephede kan ve ateş dünyasında tanıdığı milletinin dünya görüşünü olduğu gibi aksettirmektedir.

Realist Türk milleti realitenin içinden yetişen şefinin arkasında kendi davasını, ve dünya hâdiselerini vuzuhla ifade etmektedir.

İnönünün nutku iç meselelere, dış meselelere tahsis edilen kısımları biribirinden ayırdedilemiyecek derecede bir sistem halinde yeni Türkiyenin mukadderatından bazı parçaları ihtiva etmektedir.

Bütün davalar, bütün millet meseleleri bir nokta etrafında toplanmaktadır. Bu nokta kısaca milli bütünlüktür, istiklâldir.

İktısat davası, maarif meseleleri, milletin heyecanı, yol siyaseti,, ahlâk prensipi, uzak, yakın devletlerle münasebetimiz, sıhhat işleri, teknik terakkiler hepsi biribirine bağlı, ve biribirini tamamlıyan bir zihniyetin ifadesidir.

Nutuk baştan nihayete kadar müstakil bir vatan yani terakki safhalarında ileri hamleler kaydeden bir cemiyetin bünyesindeki tahavvüllerin kemali manasını da ifade etmektedir.

Dünyanın en müşkül şartlar içinde bulunduğu davaları sadece bir cepheden alarak diğerlerini terkettiği bir zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden âleme hitap eden nutuk Millî Şefin harici davalara olduğu kadar, bir milletini rüşdünü ifade eden kültür ve teknik davalarına da ne kadar ehemmiyet vermekte olduğunu göstermektedir.

Milletin yalnız kendi hudutları içinde kapanıp, kültür ve seviyeden mahrum bir halde kalmaktan ibaret olmadığını en iyi ifade eden, ve hattâ diyebilirim ki bize bu yolu en güç günlerde bile vuzuhla, sarahatle işaret eden tek adam İnönü olmuştur. Bir milletin istiklâlini bu kadar sistemli bir şekilde ifade eden insanın sulh davasına niçin samimi olarak bağlı olduğunu ve bir milletin bu davaya niçin gönül verdiğini anlamak müşkül değildir.

Mesut bir vatan yaratmak bakımından inşa davasını harbe tercih ediyoruz. Fakat bizi inşa ve imar davasından alıkoymak istiyen, yani istiklâli, milli emniyeti ihlâl eden her harekete karşı alacağı cephe de gayet sarihtir. İstiklâl Harbinin bütün ananelerini tekrar etmek!

Türk milletini hakiki manasile yükseltmek, onun kültür hususiyetlerini muhafaza etmek istiyoruz. Fakat bütün bu işlerin çerçevesi müstakil vatandır. İstiklâli ve emniyeti kaybeden bir vatanda yapacağımız tek şey dövüşe dövüşe yok olmaktır.

Türk milleti kendi hudutları içinde müstakil ve emin olmak istiyor. Bu ölçüye göre hareket edenler bizim dostumuzdur.

İstiklâlden ve emniyetten fedakârlık bizim şiarımız değildir.

SADRİ ERTEM

GÜNDEN GÜNE

Sulh'a dair

SULH denen şirin kızı bir kaleye kapamışlar. Herkes onun methini işitiyor. Güzelliğinden bahsediyor. Diyorlar ki, "elini uzatsa her şey süt limanlık olur; kucağına alsa, feyiz ve bereket çağlar. Konuşsa, birçok dertler şifa bulur.,,

Ve bu şirin kızı evlendirmek istiyorlar. Vakıt vakit görücüye çıkarılıyor. Fakat nedense, görücüye çıktığı zaman herkes bir sukutu hayale uğruyor. Kız o kız değil. Güzellikten eser yok... Değişmiş, bambaşka birşey, korkunç bir cadı olmuş!

Bunu yapan makyajdır. Şirin sulh kızını evlendirmek, hayırlı bir iş başarmış olmak için görücüye çıkardıkları zaman onun bakışlarını zorla iğriltip ağzını çarpıttıktan başka, yüzünü iğrenç bir yeşil renge boyayıp saçlarını karıştırarak yenilip yutulmasına imkân olmayan bir şekle sokuyorlar.

Ve bu sulh kızını bittabi kimse nikâhla almıyor...

Son defaki sulh teşebbüsünde de, yine Sulhu, hakikî sevimliliği, güzel ve şifabahş çehresile görmek kabil olamadı.

HİKMET MÜNİR

RADYO

5 - 11 - 940 SALI

8.00 Program	18.30 Konuşma
8.03 Müzik	18.45 Müzik
8.15 Ajans	19.00 Temsil
8.30 Müzik	19.30 Ajans
9.00 Ev kadını	19.45 Müzik
12.30 Program	20.15 Radyo gazet
12.33 Müzik	20.45 Müzik
12.50 Ajans	21.30 Konuşma
13.05 13.20 Müzik	21.45 Müzik
14.00 Müzik	22.30 Ajans
18.00 Program	22.45 Müzik
18.03 Müzik	23.00 Müzik

6.11.940 Çarşamba

8.00 Program	18.45 Çocuk saati
8.03 Müzik	19.15 Co. Müzik
8.115 Ajans	19.30 Ajans
8.30 Müzik	19.45 Müzik
9.00 Ev kadını	20.15 Radyo ga.
12.30 Program	20.45 Müzik
12.33 Müzik	21.10 Konuşma
12.50 Ajans	2125 Müzik
13.05 Müzik	21.45 Müzik
14.00 Müzik	23.30 Ajans
18.00 Program	22.45 Müzik (Pl)
18.30 Konuşma	23.30 Yarınki prog

TAKVİM

	Salı 5 Il. teş.	Çarşamb. 6 Il. teş.
	Şevval: 5 Hızır: 184	Şevval: 6 Hızır: 185

Vakitler	Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
Güneşin doğuşu	6 36	1 34	6 37	1 37
Öğle	11 58	6 56	11 58	6 57
İkindi	14 43	9 42	14 42	9 42
Akşam	17 01	12 00	17 00	12 00
Yatsı	18 35	1 32	18 34	1 33
İmsâk	4 56	11 53	4 57	11 55

Şubeye davet

Yedek nakliye teğmen Abdülhadi oğlu Hüseyin Hayrettin.

Nalbant Er 317 doğumlu Bekir oğlu Mehmet Alinin 24 saat zarfında şubeye gelmeleri.

Devlet Kuşu

Aşk ve macera romanı

Yazan: **Moris dö Kobra**

Çeviren: **Muzaffer Acar**

— 51 —

Bobı bir çok bedenî hususiyetlere de sahipti.. Boyu muhakkak 1,80 den uzundu, fevkalâde sağlam yumrukları vardı. Gözü pekti. Nevyorka geldiğimizin hemen ertesi günü beni bulup ziyaret etmişti.. Ben de derhal bu eski dostun ellerine sarılmış ve sormuştum:

— İşler nasıl bakalım koca tilki.?

— Her zamankinden mükemmel..

— Demek polisle aranda bir anlaşamamazlık yok..

— Şüphe mi ediyorsun.. Birisile anlaşamıyacak olsam evvelâ karnımı doyururum, ileri gitmek isterse bu sefer de cebini şişiriyorum, mesele kalmıyor.. Bunlar artık hiç kimse için sır değil.

— Desene evvelâ vicdanları fethediyorsun.

— Hayır, vicdanları uyutuyorum.

Dostum Bob bugün de beni görmeğe gelmiş ve hiç kimsenin kolayca bulamıyacağı enfes bir viski getirmişti. Beraber eski hatıraları andık.. Bir çok kereler telefonla ona içki sipariş ederdim.. Her defasında bana en nefis içkileri ayırmağı ihmal etmezdi.

Bob eski hatıraları arasında anlatıyordu:

— Hatırlıyor musun Aleks, talebe iken nasıl esrarengiz mektuplar, garip şifreler gönderirdin. Meselâ "lûtfen altı kaşe asprin gönderin.." derdin.. Bunun manası "altı şişe Cin'e acele ihtiyacım var.." idi.. Ah gençlik... Bak şimdi ne kadar ciddî, ne kadar ağırbaşlı bir erkek oldun. Biliyor musun geçen gün senin Avrupa seyahatindeki yüksek gayeyi düşündüm de, bir kere daha takdir ettim.. Ama sanki ne oldu? İşte tekrar Nevyorka geldik bari bir şeyler yapabildinmi... Hiç tabiî..

— Nasıl.. Iztırap çeken bir insana elimi uzattım..

— Hakikî bir iyilik yaptın mı ki?.

— Vazifemi gördüğümü zannediyorum, bu da bana kâfi..

— Kadın mı, erkek mi?

— Dostum işte bu profesyonel bir sırdır. Yapılan işi ilân ettikten sonra onun hiç bir krymeti kalmaz.

— Söyle Aleks hıristiyanlık namına, ayağında sandal, üzerinde kaba bir elbise, boynunda ip memleket memleket dolaşıp iyilik dağıtmağa bakmıyorsun ya! Eğer cennet için tavsiye dağıtıyor, biribirini öpen çiftleri görünce başını saklıyorsan şimdiden söyliyeyim, seni reddederim.

— Üzme kendini Bob.. Henüz o kadar kuvvetli değilim.. Daha insan taraflarım ölmedi, ne de olsa.

Dostum Bob'a kendi icadın olan bir kokteyl ikram ettim.. O bana, en sadık müşterilerine sır veren bir hilekâr esnaf halile anlatıyordu:

— Kanadadan ne şekilde konyak getirdiğimi tabiî bilmiyorsun. Konyaklar hududu su boruları içinde geçiyorlar. Filhakika bu şekilde konyaklarda hafif bir kauçuk kokusu kalıyor ama, bir çok kimseler bunda bile başka bir zevk buluyorlarmış.

* * *

Pepe Sanşez ile karşılaşmamın üzerinden tam sekiz gün geçtiği halde hakikati hâlâ Dolorestan saklamağa devam ediyorum. Eğer muhakkak birisinin onu ikaz etmesi lâzımsa herhalde bu ben olmıyacağım..

Onun günden güne sinirlerinin artmakta olduğunu telâşlandığını görüyor ve benimle başbaşa kalmaktan çekindiğini ve yalnız çıkmak için bir çok sebepler icat ettiğini hissediyorum.

(Devamı var)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İŞTİHA şurubu

FOSFARSOL. Kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlakları taze ve yerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücude devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabî buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkıbazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürreye, Sıtma nekahatlerine, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faideler temin eder.

FOSFARSOL'ün diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLI BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

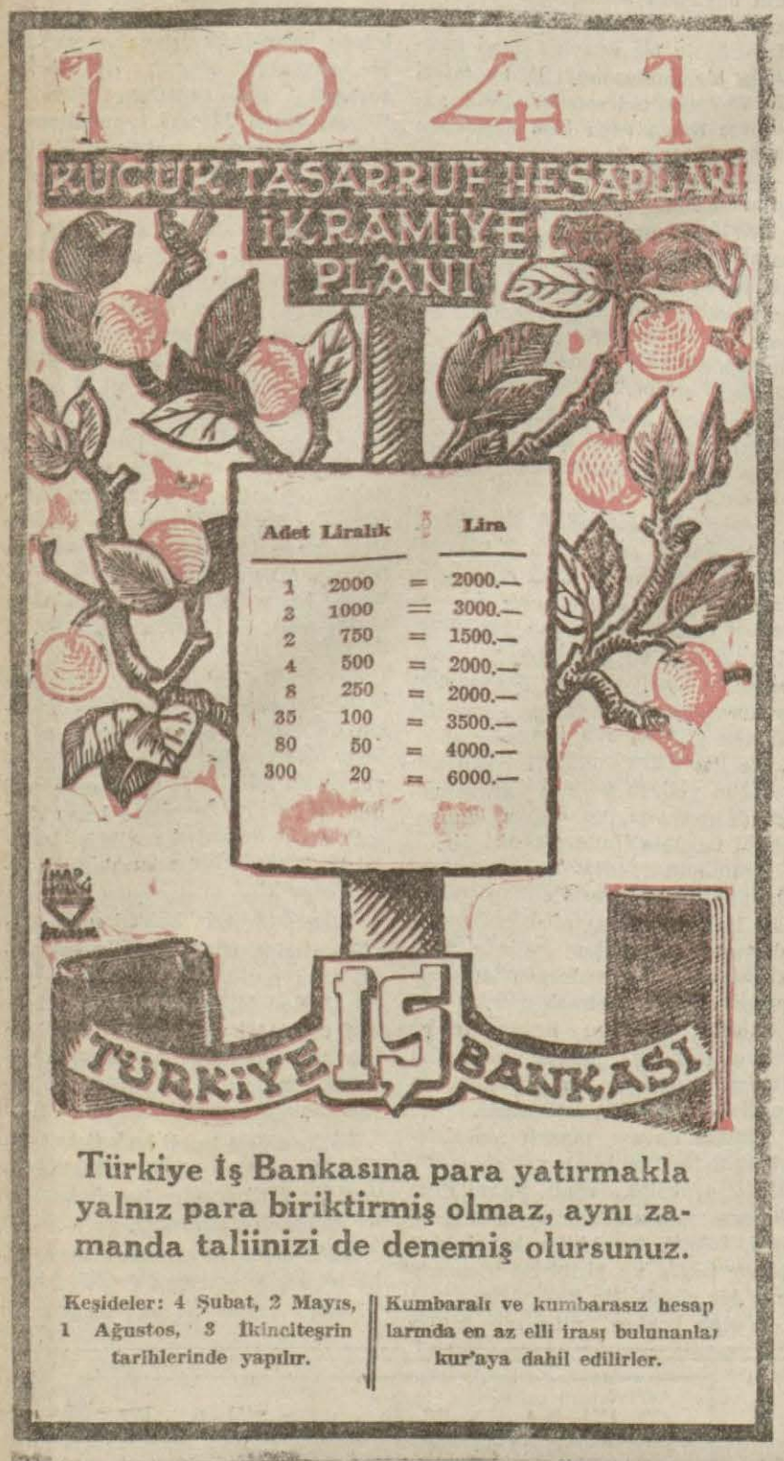

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli irası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 15.000 (Onbeş bin) lira olan 1000 ton yüksek evsafta sönmemiş kireç 13/11/1940 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1125 (Bin yüz yirmibeş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Eskişehirde idare mağazasından dağıtılacaktır. (10341)

* * *

Gemilerimizde 170 lira ve 140 lira ücretli doktorluklar münhaldir.

3656 sayılı teadül kanunu hükümleri mucibince bu ücreti alabilecek evsafı haiz olanların 7. T.Ş. sani 1940 gününe kadar idaremiz zat işleri müdürlüğüne bütün vesaikile birlikte müracaatları. (10375)

İst. Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermiyen ve adresi idaremizce bilinmiyen "Yoros kazası mutasarrıfı Sahil efendi ibni Numanın İstanbulda Elvanzade mahallesinde beş bap müteehhilin odaları" vakfının mütevelliyesi Nefise'nin ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında idaremiz mülhak vakıflar kısım âmirliğine müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmesi aksi takdirde hakkında kanuni muamele yapılacağın ilânen tebliğ olunur. (10449)

Sinema ve tiyatrolar

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram kısmında akşam 20.30 da BİR ANA

Raşit Rıza Tiyatrosu

Halide Pişkin beraber

Beyoğlu Halk sinemasında

Bu akşam 21 de (VELİNİN ÇOCUĞU)

Vodvil 3 perde Tel: 40574 gişe açıktır

Türk Operet Heyeti

6 İkinciteşrin çarşamba günü akşamı Beyazıt Marmara sinemasında 7 İkinciteşrin perşembe günü akşamı Kadıköy Opera sinemasında:

I — Kerem Aslı; II — Efenin Aşkı

Beyoğlu Halk Sineması

BEYOĞLU HALK SİNEMASI

Bugün 1 de film sonu

1 — Ehli Salip muharebesi: Türkçe

2 — Şikago yanıyor.

3 — Miki.

İstanbul Defterdarlığından:

1 — Bilûmum zat maaşları sahiplerinin ikinci altı aylık yoklamaları 8/11/940 tarihinde başlıyacak ve 25/11/940 tarihinde bitecektir.

2 — Yoklamalar her gün saat dokuzdan 12 ye ve 13 den 17 ye kadar devam edecektir.

3 — Zat maaşları sahipleri fotoğraflı nüfus cüzdanlariyle resmî senetlerini ve birer tane yeni çekilmiş fotoğraflarını ve malûl olanlar malûliyet raporlarını yoklama ilmühaberleriyle birlikte bizzat getirip ibraz etmiye mecburdurlar.

4 — 25/11/940 tarihine kadar yoklamaya gelmiyenlerin muameleleri ancak umumî maaş tevzi'inden sonraya bırakılacaktır. Alâkadaranın buna göre mensup oldukları malmüdürlüklerine müracaatları...

Sahibi: *ASIM US*

Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*

Umum neşriyatı idare eden:

Refik Ahmet Sevengil

YENİ NEŞRİYAT

Yaz yağmuru

Tanınmış hikâye ve roman muharrirlerinden Bayan Peride Celâlin "Yaz Yağmuru" isimli yeni romanı basılmış ve satılığa çıkmıştır. Bu romanında da diğer hikâye ve romanları gibi meraklı ve sürükleyici bir vak'a içinde birçok kadın ve erkek tipleri canlandırmaktadır. Bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

ZAYİ

2552 numaralı taksi otomobil plâkamı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. — Şoför **Zekeriya Satay** (33138)

Vakıt neşriyatından

Seçme Hikâyeler

Dördüncü Kitab

Hâtıra defteri

adiyle neşredildi

Bu Kitabda:

Kenan Hulûsi
Hikmet Münir
Yekta Ragıb
Osman Cemal
Muazzez Kaptanoğlu'

nun hikâyeleri vardır.

128 sayfalık bu kitabın kıymeti 10 kuruştur.

Hâl Müdürlüğünden:

Hâlde 138 numaralı serginin müsteciri İsmail İşler ve Nasri Güney terki ticaret ettiklerinden mumaileyhimde alacağı olan müstahsillerin 1 ay zarfında müracaat etmeleri

NasriGüney _ İşler

Şirketi Hayriyeden:

1 — Kabataş iskelesinde Belediyemizce yapılmakta olan rıhtım inşaatı sebebiyle araba vapurları önümüzdeki perşembe sabahından itibaren 20 gün müddetle Kabataş iskelesine uğramıyacaklardır.

2 — Bu müddet zarfında araba vapurları servisi Kabataş yerine münhasıran Sirkeci ve Üsküdar hattı üzerinde tarifede yazılı saatlerde icra kılınacaktır.

Bilecik Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Vilâyet hizmetinde kullanılmak üzere az kullanılmış arızasız 939 modeli bir adet Şevrole binek otomobili pazarlıkla satın alınacaktır.

Muhammen bedel azamî 2500 liradır.

İhale 13/11/940 çarşamba günü saat 15 de Vilâyet Daimî Encümeninde toplanma odasında yapılacaktır.

İhaleyi müteakip teslim ve tesellüm muamelesi yapılacağından muvakkat teminat parasına lüzum yoktur.

Bu model ve evsafta otomobili olup da satmak isteyenlerin otomobilleriyle birlikte sözü geçen ihale saati zamanında Daimî Encümende hazır bulunmaları. (10392)

Türkiye Cumhuriyeti

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

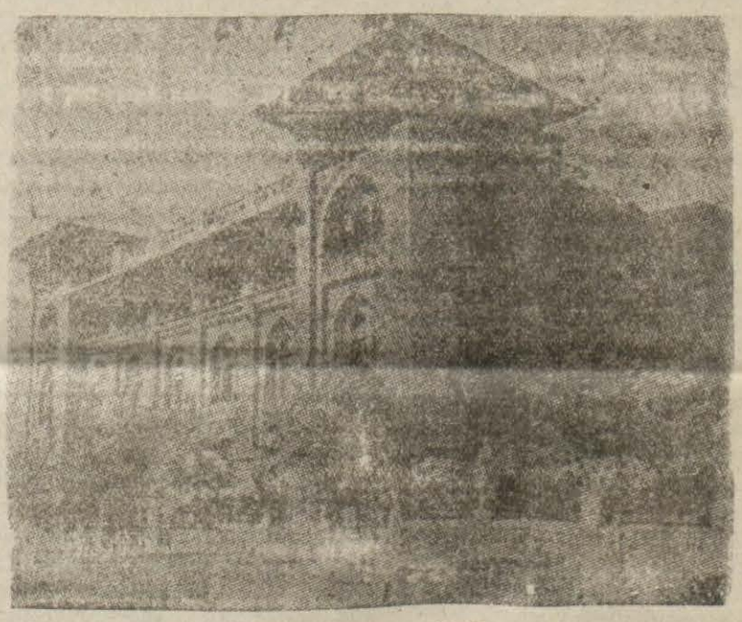

Para biriktirenlere 28,800 Lira ikramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	"	500	"	2.000	"
4	"	250	"	1.000	"
40	"	100	"	4.000	"
100	"	50	"	5.000	"
120	"	40	"	4.800	"
160	"	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir

Maliye Vekâletinden:

Gümüş yüz kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Gümüş yüz kuruşlukların yerine gümüş bir liralıklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan gümüş yüz kuruşlukların 31 İkincikânun 1941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Gümüş yüz kuruşluklar 1 Şubat 1941 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve ancak yalnız Mal Sandıkları ile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerince kabul edilebilecektir.

Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların bunları Mal Sandıklarile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur.

(70025) (10216)

VAKIT matbaası

Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizgi işleri alır.

KOCA YUSUF

Yazan İSKENDER F. SERTELLİ

— 52 —

Yusuf pehlivan o gün Saraçhanebaşındaki güreşte bir hayli yorulmuştu.

Yusuf, Bandırmalı Hüseyine:

— Sakın kimseye birşey söyleme! diyordu. Pek yorgunum. Hâlâ dinlenemedim. Haymana aygırı, değirmen taşı gibi üzerime öyle bir abandı ki, bağırsaklarım neredeyse boğazıma gelecekti.

Ve kendi kendine söylenir gibi, yarı anlaşılır, yarı anlaşılmaz cümlelerle:

— Bu adamlar, güreşi, hasmını altına alıp ezmekten ibaret sanıyorlar, dedi, halbuki, kuvvetli olmak bir marifet değil, kuvvetli olup da oyun bilmemek çok fecidir. Haymanalı gibi, memleketimizde birkaç dağ aygırı vardır. Bunlar, ancak, bir usta pehlivandan ders gördükten sonra, pehlivan olabilirler.

Bandırmalı Hüseyin:

— Hakkın var, ağam! diyordu. Onlara iyi bir ders vermeli ama... Her zaman senin gibisini de nereden bulsunlar?

— Bugün, Saraçhanebaşındaki güreşte Haymanalı ders almış mıdır dersin?

— Ne kadar aptal olsa, o güreşte niçin yenildiğini anlamıştır sanırım.

Yusufla Hüseyin konuşurken birdenbire meydanda bir gürültü koptu:

— Isırmak yok...

Diye bağrışanlardan biri, güreşi tertip eden zata hitaben:

— Niyazi bey! dedi. Bandırmalı Halil, haksızlık yapıyor. Görmüyor musun?

Niyazi bey bu haksızlığı görüyor, fakat tatsızlık çıkmasın diye aldırmıyordu. Biraz ileriye atılarak, yavaşça bağırdı.

— Halil pehlivan.. Şikâyet ediyorlar. Isırmaca yok.

Halil müthiş bir boyunduruğa düşmüştü:

— O halde karna tekme vurmaca da yok..

Diye cevap verdi.

Çanakkalelinin hasmına tekme vurduğunu gören yoktu. Fakat, Halil, boyunduruktan kurtulmak için, hasmının kolunu, ve bileğini fırsat buldukça ısırıyor ve bun uyaparken, karanlıkta kimsenin görmediğini sanıyordu.

Oysa ki, meydan çok aydınlıktı. Seyirciler, güreşçilerin en ufak hareketlerini bile gözden kaçırmıyordu.

Biraz sonra, aynı mevzu üzerinde yükselen bir ses daha duyuldu:

"— Ayıptır be yahu! Bir kere, iki kere ihtar edildi. Neden ısırmakta devam ediyorsun?"

Bu, seyirci misafirler arasında oturan Ahmet Mithat efendi idi.

Yusuf pehlivan:

— Tuhaf şey! diye mırıldandı. Herkes Bandırmalının ısırdığından şikâyet ediyor. Ben neden göremiyorum onun ısırdığını..?!

Hüseyin cevap verdi:

— Ben de gördüm, ustacığım. Halil, Mehmedi ısırmakta devam ediyor. Fakat, bu işi öyle büyük bir maharetle yapıyor ki....

Bu sırada Çanakkaleli Mehmet, hasmını biraz daha sıkıştırmış ve Bandırmalının ağzını açmasına meydan vermemişti.

Bandırmalı Halilin:

— Boğuluyorum be....

Diye homurdanmasına, Çanakkaleli:

— Ben hiç şikâyet ediyor muyum?!

Cümlesiyle mukabele ediyordu.

Gerçi, Bandırmalının şikâyete hakkı yoktu. Şimdi, güreşin en heyecanlı, hattâ biraz da tehlikeli bir safhaya girdiğini görüyoruz.

Yusuf pehlivan, yanında fazlaca telâş gösteren telgrafçı Raif beye döndü:

— Güreş zagonunda devam ediyor. Ben görüyorum. Boş yere başkalarını da telâşa vermeyiniz!

Halbuki, seyircilerden bir kaçı, hemen hep bir ağızdan:

— Halil boğuluyor.. Yüzü mosmor oldu.

Diye fısıldaşıyordu.

Yer sahibi Niyazi bey sağa sola koşmaya başlamıştı. Hattâ bir aralık:

— Buna, güreş değil.. Boğuşma derler!

Diye söylenmekten kendini alamamıştı.

Birdenbire yükselen boğuk bir ses, nihayet bütün seyircilerin gerilen âsabını biranda gevşetti.

Bandırmalı Halil, Çanakkalelinin boyunduruğundan kurtularak yüzüstü yere yatmıştı.

Ahmet Mithat efendi:

— Aferin Halile. İyi bir oyuncu imiş. Nihayet boynunu kurtardı.

Diyor ve bu sözleriyle Halilin galip gelmesi arzusunu izhar etmiş oluyordu.

Telgrafçı Raif bey, Koca Yusufa:

— Artık güreş bitti demektir, diyordu, Halil kendini kurtardı.

Yusuf:

— Belli olmaz...

Diye mırıldandı.

Bandırmalı Hüseyin de telgrafçı Raif beyin fikrine iştirak ederek:

— Halil, kolay kolay Çanakkaleliye yenilmez.

Diyordu.

Güreş bütün şiddet ve heyecaniyle devam ediyordu.

Ahmed Mithat Efendinin bir sözü

Telgrafçı Raif Bey, Koca Yusufu Ahmet Mithat Ef. nin yanına götürerek tanıştırmıştı. Ahmet Mitat efendi, Yusufa iltifat ederek:

— Sen ne dersin, dedi, aceba hangisi galip gelecek?

— Belli olmaz, beyim bu iş. Benim fikrimce Çanakkalelinin sırtı kolayca yere gelmez ama. Halil de yabana atılır pehlivanlardan değildir.

(Devamı var)